

Στις προσυνεδριακές συναντήσεις που έγιναν σε Λαμία και Αθήνα ενόψει του Τακτικού Συνεδρίου της ΚΕΔΕ συμμετείχε κάνοντας την εισήγηση για τα θέματα Πολιτικής Προστασίας ο Πρόεδρος της Επιτροπής Πολιτικής Προστασίας της ΚΕΔΕ, Αντιπρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου της ΚΕΔΕ και Δημοτικός Σύμβουλος Πεντέλης Βλάσσης Σιώμος.

Στις προσυνεδριακές συναντήσεις που έγιναν σε Λαμία και Αθήνα ενόψει του Τακτικού Συνεδρίου της ΚΕΔΕ που θα πραγματοποιηθεί στη Ρόδο από 7 έως 9 Νοεμβρίου 2024 συμμετείχε κάνοντας την εισήγηση για τα θέματα Πολιτικής Προστασίας, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Πολιτικής Προστασίας της ΚΕΔΕ, Αντιπρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου της ΚΕΔΕ και Δημοτικός Σύμβουλος Πεντέλης Βλάσσης Σιώμος.

Οι προσυνεδριακές συναντήσεις που έγιναν σε Λαμία και Αθήνα ήταν οι 2 τελευταίες που έγιναν από τις συνολικά επτά συνολικά που διεξήχθησαν σε όλη την επικράτεια για να ακουστούν οι απόψεις όλων των αιρετών της χώρας για τα θέματα που απασχολούν την Ελληνική Αυτοδιοίκηση.

Στην εισήγηση του ο Βλάσσης Σιώμος τόνισε:

«Η Πολιτική Προστασία που κάποτε αποτελούσε μιας δεύτερης τάξης πολιτική σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, τα τελευταία όμως χρόνια, λόγω της κλιματικής κρίσης, της συχνότητας εμφάνισης συμβάντων και των πολύ μεγάλων καταστροφών, αλλά και πολιτικής βούλησης, έχει πλέον αναβαθμιστεί σε βασικότατο πυλώνα πολιτικής.

Πρέπει να είναι σταθερή και διαρκής η προσπάθεια, αναβάθμισης του σχεδιασμού, της οργάνωσης και ενίσχυσης των Οργάνων και των Δομών Πολιτικής Προστασίας. Δομές που θα πρέπει να ενισχύονται με σύγχρονο εξοπλισμό, με τεχνογνωσία και με εκπαίδευση.

Σ' αυτήν την πραγματικά δημιουργική και εξελικτική φάση της πολιτικής προστασίας στη χώρα μας, η πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση με τους Δήμους και τους Συνδέσμους, με την εγγύτητα στη διαχείριση των τοπικών αναγκών και συμβάντων, διαδραματίζουν ιδιαίτερα κρίσιμο ρόλο. Ρόλο πολυδιάστατο, νευραλγικό και υπερβατικό, αφού ξεπερνά πολλές φορές τις συμβατικές, θεσμικές υποχρεώσεις και αναδεικνύει την ευαισθησία, τη δυναμική και την αυταπάρνηση των τοπικών

κοινωνιών να ορθώσουν ένα τείχος προστασίας απέναντι σε κάθε κίνδυνο απειλής από φυσικές ή άλλες καταστροφές.

Ο Βλάσης Σιώμος στη συνέχεια της ομιλίας του αναφέρθηκε στα κύρια θέματα που απασχολούν τους Δήμους και τους Συνδέσμους αλλά και όλους όσους ασχολούνται με την Πολιτική Προστασία και συγκεκριμένα υπογράμμισε τα εξής:

1. Εφαρμογή του νέου νόμου για τη Πολιτική Προστασία στο επίπεδο των Δήμων.

Κατ' αρχήν αν δεν αλλάξει το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, θα πρέπει να περάσουμε άμεσα στην υλοποίηση των προβλεπόμενων του Ν. 4662/2020, που καθυστέρησε να εφαρμοστεί στο σύνολο του, λόγω της πανδημίας, γιατί ο νόμος αυτός θεωρείται σύγχρονος, εξειδικεύει και ρυθμίζει το σύνολο των αρμοδιοτήτων του επιχειρησιακού σχεδιασμού και εν γένει της λειτουργίας του συστήματος Πολιτικής Προστασίας στη χώρα μας.

Βασικό ζήτημα αποτελεί η ύπαρξη μόνιμων δομών και μηχανισμών πολιτικής προστασίας στους Δήμους.

Με βάση το Άρθρο 21 παρ.1 του Ν.4662/2020 προβλέπεται ότι «Στους Δήμους συστήνεται Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας υπαγόμενο απευθείας στο Δήμαρχο, το οποίο στελεχώνεται με προσωπικό αποκλειστικής απασχόλησης επί θεμάτων πολιτικής προστασίας».

Για τους πιο πάνω λόγους προτείνουμε, μετά από σχετική καταγραφή των υπάρχουσών δομών, να προβλεφθούν αντίστοιχες μονάδες, μετά από αλλαγή των ΟΕΥ και ταυτόχρονα να αυξηθούν οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ) προκειμένου να αποκτήσουν όλοι οι Δήμοι μια οργανική μονάδα Πολιτικής Προστασίας (επιπέδου Τμήματος ή Γραφείου αναλόγως μεγέθους και κατηγορίας), που θα ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπει το κανονιστικό πλαίσιο.

2. Αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων

Ενώ σε ότι αφορά το οδικό δίκτυο της χώρας, οι αρμοδιότητες (συντήρησης, καθαρισμού, αποχιονισμού κτλ.) έχουν ξεκαθαρίσει σε μεγάλο βαθμό με το χαρακτηρισμό και τη ταξινόμηση του δικτύου σε εθνικό, περιφερειακό και δημοτικό-τοπικό, υπάρχουν άλλες αρμοδιότητες στις οποίες εμφανίζονται «γκρίζες ζώνες».

Είναι αναγκαίο να αποσαφηνιστούν οι αρμοδιότητες που συνδέονται με την πρόληψη των φυσικών καταστροφών όπως π.χ. :

Η αστυνόμευση, διευθέτηση και καθαρισμός των κοιτών των υδατορεμάτων. Υπενθυμίζουμε ότι ισχύει το άρθρο 224 του Ν. 4555/2018 (“Κλεισθένης”), σύμφωνα με το οποίο το αντικείμενο του καθαρισμού των υδατορεμάτων αποτελεί πλέον εξ ολοκλήρου, ανεξαρτήτως του καθορισμού ορεινής και πεδινής κοίτης των υδατορεμάτων, αρμοδιότητα των Περιφερειών της χώρας.

Η επανεξέταση της αρμοδιότητας που αφορά τον καθαρισμό των οικοπέδων από ξερά χόρτα (άρθρο 94, παρ. 1, εδαφ. 26, Ν.3852/2010), αρμοδιότητα που είναι δύσκολο να ασκηθεί στο σύνολο των οικοπέδων, ειδικά στους επαρχιακούς και εκτεταμένους γεωγραφικά Δήμους και που δημιουργεί τριβές και δυσανάλογες των δυνατοτήτων πολλών Δήμων ευθύνες.

3. Επιτάχυνση εφαρμογής συναφών δημόσιων πολιτικών

Θεωρούμε αναγκαίο να επιταχυνθεί η ολοκλήρωση του κτηματολογίου και του δασολογίου και να προωθηθούν κατά προτεραιότητα τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια στις Δημοτικές κοινότητες με αυθαίρετα. Οι εκκρεμότητες αυτές παράγουν δευτερογενή προβλήματα σε σχέση με τις εργασίες πρόληψης κινδύνου, που σχετίζονται με τις πυρκαγιές και την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

4. Ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού

Με πολύ μεγάλη δυσκολία κάθε φορά οι Δήμοι και οι Σύνδεσμοι προσπαθούμε να καλύψουμε τις στοιχειώδεις ανάγκες μας σε ανθρώπινο δυναμικό για τις δράσεις πρόληψης και την αντιμετώπισης κινδύνων από Φυσικές Καταστροφές.

Για αυτό το ελάχιστο που ζητάμε σαν ΚΕΔΕ είναι:

Α) Να επεκταθεί η χρονική διάρκεια των συμβάσεων εποχικού προσωπικού πυροπροστασίας στους (6) μήνες. Ιδιαίτερη σημασία έχει να μην υπάρχουν οι 12ΜΗΝΟΙ περιορισμοί στα χρονικά κενά μεταξύ συμβάσεων με το ίδιο φυσικό πρόσωπο, κάτι το οποίο αποστερεί από τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης έμπειρα και ικανά στελέχη για τις ανάγκες της πυροπροστασίας αλλά και άλλων δράσεων πολιτικής προστασίας.

Β) Να θεσμοθετηθεί η δυνατότητα πρόσληψης έκτακτου προσωπικού πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση και άλλων αναγκών (κατ' αντιστοιχία με το προσωπικό της πυροπροστασίας) στη βάση της δυνατότητας που μας δόθηκε μέσω των ΠΝΠ για τις δράσεις που αφορούν την αντιμετώπιση της πανδημίας. Αντίστοιχα, θα μπορούσε να υπάρξει πρόβλεψη για εποχικό προσωπικό πολιτικής προστασίας κατά τους χειμερινούς μήνες, τουλάχιστον στους πιο ευάλωτους Δήμους. Το προσωπικό αυτό θα μπορούσε να απασχοληθεί σε καθαρισμούς φρεατίων, σε μέτρα πρόληψης, αποχιονισμούς κτλ.

Γ) Πλέον είναι πιο αναγκαίο και επίκαιρο από ποτέ το αίτημα για σχεδιασμό και υλοποίηση ενός στοχευμένου προγράμματος κοινωφελούς εργασίας για τους Δήμους και τους Συνδέσμους προσανατολισμένο στις ανάγκες ενίσχυσης με ανθρώπινο δυναμικό της πολιτικής προστασίας.

5. Διεύρυνση και αύξηση της ετήσιας χρηματοδότησης

Α) Οι ΚΑΠ πυροπροστασίας απαιτείται να μετατραπούν σε ΚΑΠ Πολιτικής Προστασίας, με υπερδιπλασιασμό του ποσού, που σήμερα αποδίδεται στους Δήμους και τους Συνδέσμους και με διακριτή εγγραφή, των έργων και δράσεων πολιτικής προστασίας στους ετήσιους προϋπολογισμούς των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καλύπτοντας όλες τις κατηγορίες κινδύνων και των αναγκαίων δράσεων και ενεργειών πρόληψης. Επαναλαμβάνουμε και υπενθυμίζουμε πόσο κρίσιμη είναι η παράμετρος του χρόνου για τις δράσεις πολιτικής προστασίας και συνεπώς πόσο σημαντική είναι η έγκαιρη καταβολή των ΚΑΠ Πυροπροστασίας στους Δήμους.

Και ενώ ισχύουν τα ανωτέρω για την πάνδημη απαίτηση αυξημένης χρηματοδότησης Δήμων και Συνδέσμων μια τουλάχιστον ακατανόητη Υπουργική απόφαση καταργεί τους ΚΑΠ Πυροπροστασίας στους Συνδέσμους, ορίζοντας ότι οι δράσεις Πυροπροστασίας των Συνδέσμων θα χρηματοδοτούνται από τους Δήμους. Είναι βέβαιο ότι η απόφαση αυτή αν δεν αλλάξει θα δημιουργήσει έριδες μεταξύ της αυτοδιοίκησης.

Β) Επίσης απαιτείται να καθορίζονται με απόφαση των Υπουργείων Εσωτερικών και Κλιματικής Αλλαγής & Πολιτικής Προστασίας περισσότερες περιοχές σε Κατάσταση Ειδικής Κινητοποίησης Πολιτικής

Προστασίας για τις οποίες θα πρέπει να υπάρχει έγκαιρη έξτρα χρηματοδότηση.

6. Εκπόνηση μελετών και εγχειριδίων

Θα πρέπει να εκπονηθούν ειδικές μελέτες και σχέδια αντιπλημμυρικής θωράκισης και προστασίας σε περιοχές Υψηλού Πλημμυρικού Κινδύνου, όπως είναι οι παραποτάμιες περιοχές, περιοχές εκβολής χειμάρρων, περιοχές που κατασκευάζονται ή έχουν κατασκευαστεί μεγάλα έργα υποδομής (Ολύμπια Οδός, τμήματα του ΒΟΑΚ, έργα της ΕΡΓΟΣΕ κλπ), που έχουν δυσκολέψει τις συνθήκες απορροής των όμβριων υδάτων στην ευρύτερη περιοχή.

7. Ψηφιακές εφαρμογές των λειτουργιών της Πολιτικής Προστασίας

Παράλληλα με το Ο.Π.Σ./ Μ.Ι.Σ. που προτείναμε, με στόχο την Ψηφιακή Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση της δημόσιας πολιτικής Πολιτικής Προστασίας, προτείνουμε να ενθαρρυνθεί η αξιοποίηση εφαρμογών ΤΠΕ για την πολιτική προστασία και να υποβοηθηθούν τεχνικά οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για το σχεδιασμό και την υποβολή αντίστοιχων έργων που μπορούν να χρηματοδοτηθούν από μελλοντικές προσκλήσεις (Ταμείο Ανάκαμψης, ΑΙΓΙΣ, κλπ.). Παράλληλα είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η συντήρηση και η συνεχής λειτουργία των συστημάτων μετά την εγκατάστασή τους καθώς και η διαλειτουργικότητα τους με αντίστοιχα υφιστάμενα συστήματα που ανήκουν σε άλλους συναρμόδιους φορείς.

8. Μηχανισμός της ΚΕΔΕ για την άμεση υποστήριξη των Δήμων

Θα πρέπει να υποστηριχθεί οικονομικά από το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, η δημιουργία στη ΚΕΔΕ ενός μηχανισμού άμεσης υποστήριξης των Δήμων που πλήττονται, με επιτόπια παρουσία για την επιστημονική καθοδήγηση και την επιχειρησιακή τους ενίσχυση στο πρώτο μετακαταστροφικό στάδιο.. Η πιλοτική του εφαρμογή, εφόσον στεφθεί με επιτυχία και συμβάλλει αποτελεσματικά, να επενδυθεί θεσμικά και να στηριχθεί σε τακτική βάση χρηματοδοτικά, ώστε να αποτελέσει μόνιμο μηχανισμό αρωγής και τεχνικής υποστήριξης των Δήμων.

9.Επιχειρησιακός Σχεδιασμός

Για μια συντεταγμένη και αποτελεσματική πολιτική προστασία σε τοπικό επίπεδο είναι αναγκαία η εκπόνηση ενός Εθνικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας, στην οποία να εντάσσονται όλα τα προγράμματα, σχέδια, μέτρα και δράσεις σε επίπεδο πρόληψης, ετοιμότητας, αντιμετώπισης και αποκατάστασης σύμφωνα με τις προβλέψεις των «Περιφερειακών Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών» των Περιφερειών και των «Τοπικών Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών» των Δήμων.

10.Αναγκαίες προϋποθέσεις εφαρμογής

Εν κατακλείδι, για να μπορέσει να δομηθεί ένας αποτελεσματικός μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας σε τοπικό επίπεδο, θέλουμε μια σταθερή και συντεταγμένη πολιτική. Αυτό μεταφράζεται σε διαμόρφωση ενός ξεκάθਾਰου θεσμικού πλαισίου αρμοδιοτήτων, χωρίς γκρίζες ζώνες και ερμηνείες, την ενίσχυση θεσμική και επιχειρησιακή των τοπικών δομών πολιτικής προστασίας, σταθερής, επαρκούς και έγκαιρης χρηματοδότησης, και ανθρώπινο δυναμικό ικανού για να λειτουργήσει αυτός ο μηχανισμός. Και ο πιο δύσπιστος έχει κατανοήσει πλέον ότι σε όλα τα τελευταία γεγονότα που αφορούν τη Πολιτική Προστασία οι Δήμοι και οι Σύνδεσμοι έπαιξαν άμεσο και καταλυτικό ρόλο στην αντιμετώπιση τους.

Οι Δήμοι και οι Σύνδεσμοι ενισχύονται από τους εθελοντές και τη τοπική κοινωνία γιατί λόγω της εγγύτητας, είναι ίσως οι μόνοι φορείς που είναι διαρκώς παρόντες, στη πρόληψη, στην αντιμετώπιση αλλά και στην αποκατάσταση στο μετακαταστροφικό στάδιο.

Αξίζει πάνω σ' αυτό να χτίσουμε έναν πραγματικά αποτελεσματικό μηχανισμό σε τοπικό επίπεδο ενισχύοντας το αίσθημα ασφάλειας στο κάθε πολίτη».

ΒΛΑΣΣΗΣ ΣΙΩΜΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΕΔΕ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΠΟΠΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΕΔΕ

ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΠΕΝΤΕΛΗΣ